

Vánoce zrcadlem Velikonoc

Čtení: L 2, 7-17

Základ kázání: Mt 28, 1-9a

Benjamin Roll, 25. 12. 2022, ČCE Kliment

Milé sestry, milí bratři, přátelé a bližní v Kristu, nebojte se, nespletl jsem si datum. Víím, že jsou dnes Vánoce. Druhý nejvýznamnější křesťanský svátek. Ten druhý z ježíšovských svátků, během kterých si vyprávíme evangelium.

Evangelium – dobrá zpráva. Dobrá zpráva o vítězství života nad smrtí. Zpráva o vítězství dobra nad zlem. Pravdy nad lží. Lásky nad nenávistí. Naděje nad beznadějí. Světla nad tmou. Zpráva o vítězství pokoje a Boží dobré vůle. Je to *veliká radost pro všechny lid*.

Pro první křesťany však slovo evangelium označovalo pouze zprávu o zmrtvýchvstání Krista. V něm se totiž to vítězství událo.

O Ježíšově narození toho nejspíš ani apoštolové vlastně moc nevěděli. Asi je řadu let ani moc nezajímalo. Zlomový moment pro jejich víru přišel třetího dne po Ježíšově popravě a pohřbu. Tehdy ve svém nejhlubším zármutku jeho učednice a pak i učedníci zažili něco, co nedokázali popsat jinak než jako setkání se vzkříšeným Kristem. Byl to zážitek zcela jiného druhu. Resuscitaci už viděli u dcery Jairovy a Lazara, ale tohle popsali jako vzkříšení, které, jak se v té době věřilo, mělo přijít až na konci času. Byl to zážitek, který úplně změnil perspektivu, s jakou se dívali na svůj život, na svět kolem sebe i na Boha. Zážitek, který se zcela jedinečně a osobně dotýkal jejich nitra. Vždyť se to týkalo člověka, kterého tak dobře znali. Byl to přece Ježíš, tesař z Nazareta. Jejich přítel a učitel.

Zároveň s tím rozpoznávali, že jde o zážitek univerzální a globální, který se absolutně a všeobecně dotýká každého člověka a celého vesmíru. Vždyť se tím ukázala síla, která překonala moc smrti. To mohla být jediné síla Boží. Rozpoznali, že Ježíš, tesař z Nazareta, je Kristus, spasitel z Betléma. *Pán Země*.

A když toto zakusili, pochopili, že si to nemohou nechat pro sebe. Pochopili, že musí spěchat ven předat tu dobrou zprávu dál. Každému, kdo bude chtít poslouchat. Vždyť už se nemusíme bát smrti! Můžeme svobodně žít, s láskou tady a teď být pro druhé. A tím zakoušet Boží království, Boží vůli.

Začali si proto vzájemně vyprávět, co všechno s Ježíšem zažili. Snažili se co nejpřesněji zachovat, čemu je učil, co dělal, komu pomáhal, jak k lidem přistupoval, jaké příběhy a podobenství vyprávěl... Pokoušeli se zmapovat, kdy a jak se projevovala jeho zvláštní povaha, moc a láska. Vyjádřit kým byl. 2000 let se snažíme pochopit, kdo to ten Ježíš vlastně byl. Ale za celou tu dobu nikdo nepřišel s ničím lepším než s vyprávěním o Ježíšově životě zachovaným v evangeliích sepsaných už na konci prvního století.

Vyprávění. Příběh. První křesťané nezůstali u suchého vyjádření: „*Ježíš je Kristus*“, nýbrž sepsali dramatický příběh o kazateli, který mluvil o Božím království a svým životem ho ukazoval. S láskou přijímal druhé, provokoval mocné, pomáhal lidem na okraji společnosti, činil zvláštní znamení, vyprávěl o Boží lásce a stal se obětí politického procesu. Napínavý příběh o tom, jak jej jeho blízcí opustili a jak ho Římané umučili. Strhující vyprávění o tom, jak Ježíš překonal smrt a o tom, jak na to jeho blízcí reagovali. A dodnes si vyprávíme, jak se Kristus stal jedním z **nás**, jak **nás** učil o lásce, jak **nás** zachránil ze smrti. Ježíšův příběh je i o nás. Vyprávěním si ho zpřítomňujeme. Vyprávěním Ježíšova příběhu se stáváme jeho součástí.

Každá novozákonní kniha píše o Kristu trochu jinak, zdůrazňuje jiný Ježíšův aspekt, používá jiný žánr. Vypráví Ježíšův příběh z pohledu jiných vypravěčů i posluchačů. Všechny texty Nového zákona však mají společné východisko, stejnou perspektivu. Víru, že Kristus byl vzkříšen. Velikonoční vyznání, příběh té veliké noci a odvaleného kamene je základním kamenem křesťanské víry. Výchozím bodem každého dalšího křesťanského vyprávění.

A jak první křesťané šli od tohoto výchozího bodu zpět a mapovali Ježíšův příběh, příběh toho, který byl ukřižován a překonal smrt, došli přes vzpomínky na jeho veřejném působení až k příběhu jeho narození. K příběhu jiné veliké noci. K příběhu o narození ve žlabu. Ve vánočním příběhu o Ježíšově narození se pokusili vystihnout to nejzásadnější z velikonočního evangelia jakoby v zrcadle.

Na rozdíl od *posledních dní* Ježíšova života, které máme ve všech čtyřech evangeliích popsány téměř hodinu po hodině, máme *první dny* Ježíšova života popsány jen dvakrát, a to značně odlišně. Nicméně Matouš i Lukáš, kteří o nich vyprávějí, a kteří se vzájemně neznali a nečetli, se shodli na několika zásadních bodech. A shodli se na nich právě díky velikonoční víře, díky velikonočnímu příběhu, kterému tak vystavěli zrcadlo: Ježíš byl člověk jako každý jiný. Zemřel jako člověk. Musel se tedy narodit jako člověk. Právě ve smrti se však projevila jeho pravá podstata. Právě ve smrti zasáhl Bůh, právě ve vzkříšení byl přítomen Bůh ve své plnosti. Zrcadlově tedy musel Bůh zasáhnout a být přítomen také v Ježíšově narození.

Vánoce jsou vlastně převlečené Velikonoce. Jsou jejich zrcadlem. Jsou jejich srozumitelnějším, nízkoprahovým převyprávěním. Vánoční dobrá zpráva je však stejná jako ta Velikonoční: Do tmy se rodí světlo. Smrt je překonaná životem. Bůh nezůstal mimo svět. Jako Kristus se zjevil v Ježíši, obyčejném člověku. A to je velká radost pro každého z nás. Už se nemusíme bát! Můžeme svobodně žít, s láskou tady a teď být pro druhé, a tím zakoušet Boží království, Boží vůli. A to si nemůžeme nechat pro sebe.

Než abych však dál suše vykládal, pojďme si znovu připomenout oba ty příběhy, právě jako příběhy. Ale připomeneme si je oba zároveň tak, aby vyzněla jejich vzájemná souvislost. Aby vyznělo, že to je vlastně jeden příběh:

Byla hluboká noc.	→	Začínal nový den!
Nenašlo se pro něj místo.	→	Byl uložen do hrobu.
V té krajině byli pastýři.	→	Přišly tam ženy.

HLE, UKÁZAL SE JIM ANDĚL PÁNĚ S VELIKOU ZÁŘÍ!

Pastýřů se zmocnila bázeň. → Strážci hrobu byli strachem bez sebe.

VY SE NEBOJTE!

Zvěstuji vám velikou radost!	→	Vím, že hledáte ukřižovaného...
Dnes se vám narodil Spasitel!	→	Není zde, byl vzkříšen!
Naleznete děťátko položené do jeslí.	→	Pohleďte na místo, kam ho položili.

SLÁVA NA VÝSOSTI BOHU!

A NA ZEMI POKOJ,
VŠEM LIDEM PATŘÍ
BOŽÍ DOBRÁ VŮLE!

→ JDĚTE TO VŠEM POVĚDĚT,
ŽE KRISTUS BYL VZKŘÍŠEN Z MRTVÝCH!

Pojďme do Betléma! → Rychle opustily hrob.

Pastýři spěchali,
nalezli tam Marii i Josefa
a pověděli jim,
co viděli a slyšeli
A hle,
viděli tam i malého Ježíše.

→ Ženy s velikou radostí běžely
oznámit jeho učedníkům,
co viděly a slyšely
a hle Ježíš je potkal a řekl:
„bud’te pozdraveny!“

AMEN